

**ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ
ТА ОСВІТИ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Михайло НАГОРНЯК
«27 » вересня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКА МОВА»
ДЛЯ СЛУХАЧІВ ПІДГОТОВЧИХ КУРСІВ
ДО СКЛАДАННЯ НМТ У 2025 РОЦІ**

Загальна кількість годин 75

Аудиторні години – 60

Розробник – Ольга ГОРЕЦЬКА

Івано-Франківськ – 2024

№ з/п	ТЕМА ЗАНЯТТЯ	К-ть год.
Синтаксис словосполучення й простого речення		
1.	Синтаксис як один із розділів граматики. Словосполучення.	1
2.	Помилки в побудові словосполучень і способи їх усунення.	1
3.	Речення. Головні члени речення. Підмет, його типи й засоби вираження.	1
4.	Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження.	1
5.	Тире між підметом і присудком. Координація підмета й присудка.	1
6.	Другорядні члени речення. Додаток.	1
7.	Означення узгоджене й неузгоджене.	1
8.	Прикладка як різновид означення. Правопис прикладок.	1
9.	Обставина, її типи.	1
10.	Синтаксичні функції інфінітива.	1
11.	Види речень у сучасній українській мові: за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоескладні й одноескладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).	1
12.	Неповні речення, їх види.	1
13.	Типи одноескладних речень за способом вираження та значенням головного члена. Одноескладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові).	1
14.	Одноескладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів одноескладних речень.	1
15.	Критерії розпізнавання одноескладних і неповних двоескладних речень.	1
Просте ускладнене речення		
16.	Речення з однорідними членами, розділові знаки в них. Правила визначення однорідності означень.	1
17.	Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами, розділові знаки при них. Синтаксичні норми побудови речень з однорідними членами.	1
18.	Речення з відокремленими членами. Критерії визначення відокремлених членів речення.	1
19.	Правила відокремлення означень різних видів (узгоджених, неузгоджених; поширених, непоширених).	1
20.	Відокремлені прикладки.	1
21.	Умови відокремлення додатків, обставин. Відокремлені уточнюювальні члени речення. Синтаксичні норми побудови речень з відокремленими членами.	1
22.	Розділові знаки в реченнях зі вставними конструкціями.	1
Синтаксис складного речення		
23.	Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучників і безсполучників. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.	1
24.	Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Смислові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки в складносурядному реченні.	1
25.	Складнопідрядне речення, його будова. Головне і підрядне речення. Підрядні сполучники і сполучні слова як засоби зв'язку в складнопідрядному реченні.	1
26.	Складнопідрядні речення з означальними і з'ясувальними підрядними частинами.	1

27.	Складнопідрядні речення з обставинними підрядними частинами (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові).	1
28.	Синонімія складнопідрядних речень та простих, ускладнених відокремленими означеннями й обставинами.	1
29.	Безсполучникові складні речення, розділові знаки в них.	1
30.	Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку, розділові знаки в них.	1
31.	Пряма мова як спосіб передачі чужого мовлення. Розділові знаки в конструкціях із прямою мовою.	1

Лексикологія. Фразеологія

32.	Лексичне значення слова. Багатозначні слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі (власне архаїзми й історизми) й нові слова (неологізми, авторські неологізми).	1
33.	Лексичні норми. Способи усунення лексичних помилок у мовленні.	1
34.	Фразеологія. Фразеологізми. Синонімія й антонімія фразеологізмів.	1

Морфеміка. Морфологія

35.	Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Правопис префіксів і суфіксів.	1
36.	Морфологія як розділ граматики. Критерій визначення приналежності слів до частин мови. Явища переходу слів з однієї частини мови в іншу.	1

Іменник

37.	Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільногороду.	1
38.	Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи.	1
39.	Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви -а(-я), -у (-ю) в закінченнях іменників другої відміни.	1
40.	Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Правопис складних іменників.	1

Числівник

41.	Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) і порядкові. Групи числівників за будовою: прості й складені. Типи відмінювання кількісних числівників.	1
42.	Зв'язок числівників з іменниками. Уживання числівників для позначення часу й дат.	1

Прикметник. Займенник

43.	Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників:вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи). Правопис складних прикметників.	1
44.	Займенник як частина мови. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Творення й правопис неозначеніх і заперечних займенників.	1

Дієслово

45.	Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм.	1
46.	Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів.	1

	Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.	
47.	Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот.	1
48.	Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот. Норми побудови речень з дієприслівниковим зворотом.	1

Прислівник

49.	Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Правопис прислівників на -o , -e , утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.	1
-----	---	---

Службові частини мови

50.	Прийменник як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямими відмінками іменника. Правопис прийменників.	1
51.	Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови.	1
52.	Частка як службова частина мови. Правопис часток.	1

Фонетика. Орфоепія. Орфографія

53.	Фонетика. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді, м'які й пом'якшені, дзвінкі й глухі, шиплячі й свистячі. Уподібнення приголосних звуків.	1
54.	Спрошення в групах приголосних, позначення його на письмі. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я , ю , е , ї , щ .	1
55.	Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Основні випадки чергування у – в , і – ї .	1
56.	Наголос, наголошенні й ненаголошенні склади. Правопис літер, що позначають ненаголошенні голосні [e] , [i] , [o] в коренях слів.	1
57.	Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа.	1
58.	Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків різних морфем.	1
59.	Написання слів іншомовного походження.	1
60.	Узагальнення вивченого. Підсумкове тестування та аналіз допущених помилок.	1

ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	ТЕМА	К-ть год.
1.	Стилістика. Стилі мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки та функції.	1
2.	Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Типи словосполучень. Види підрядного зв'язку в словосполученнях.	1
3.	Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розвівідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні);	1
4.	Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок), розділові знаки в таких реченнях. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Розділові знаки при звертаннях.	1

5.	Розділові знаки в складнопідрядному реченні. Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами: однорідна, неоднорідна, послідовна підрядність.	1
6.	Типи безсполучниковых складних речень за характером смыслових відношень між складовими частинами-реченнями: з однорідними частинами-реченнями (рівноправними); з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною).	1
7.	Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях із цитатою, діалогом.	1
8.	Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни.	1
9.	Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний (безафіксний), складання слів або основ.	1
10.	Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму одинини або лише форму множини. Відмінки іменників.	1
11.	Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників.	1
12.	Явища взаємопереходу прикметників з одного розряду в інший. Особливості відмінювання займенників.	1
13.	Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові).	1
14.	Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні. Правопис частки <i>не</i> з різними частинами мови. Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова. Правопис вигуків. Загальна морфологія.	1
15.	Алфавіт. Склад. Складоподіл. Сполучення <i>йо</i> , <i>ъо</i> . Основні правила переносу слів із рядка в рядок. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків.	1

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Авраменко О. Національний мультипредметний тест. Українська мова: тестові завдання у форматі НМТ / О. Авраменко. – Харків: Юнісофт, 2023. – 88с.
2. Авраменко О.М., Блажко М.Б. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі: I частина / Олександр Авраменко, Марія Блажко. К.: Грамота, 2021. 496 с.
3. Авраменко О. Українська мова: правопис у таблицях, тестові завдання: навч. посібн. для підготовки до ДПА та ЗНО для учнів загальноосв. навч. закл. / Олександр Авраменко, Оксана Тищенко. К.:КНИГОЛАВ, 2021. 200 с.
4. Авраменко О. Українська мова: Теорія в таблицях. Завдання у форматі НМТ/ЗНО / Олександр Авраменко. – Київ: Грамота, 2023. – 232 с.
5. Білецька О. Національний мультипредметний тест. Українська мова: тестові завдання у форматі НМТ / О. Білецька. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2023. – 96 с.
6. Блажко М. Українська мова в таблицях: посіб. для загальноосв. навч. закл. / Марія Блажко. К.: Грамота, 2017. 104 с.

7. Глазова О. П. Українська орфографія: Навч. посібник. Харків: Веста: Ранок, 2005. 384 с.
8. Заболотний О. В. Типові тестові завдання у форматі НМТ: Українська мова / О.В. Заболотний, В. В. Заболотний. – Київ: Літера ЛТД, 2023. – 64 с.
9. Коваленко О.В. Українська мова. Підготовка до вступного тестування для старшокласників та абітурієнтів: Частина 1, 2. К.: СПДФО Поляков О.В. 2011. 90 с.
10. Козачук Г. О. Українська мова для абітурієнтів: Навч. посіб. 7-ме вид., стереотип. К.: Вища шк., 2006. 287 с.
11. Омельчук С. Правописний практикум з української мови. Норми нової редакції «Українського правопису» / Сергій Омельчук, Марія Блажко: Грамота, 2020. – 224 с.
12. Орфографічний словник української мови: Близько 120000 слів / Уклад.: С.І.Головащук, М. М. Пещак, В. М. Русанівський, О. О. Тараненко. К.: Довіра, 1994. 864 с.
13. Словник іншомовних слів / Укладачі: С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута. К.: Наук. думка, 2000. 680 с.
14. Український правопис / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Ін-т укр. мови НАН України. К.: Наук. думка, 2019. 288 с.
15. Хворостяний І.Г. Українська мова: лайфхаки / І.Г. Хворостяний. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 288 с.
16. Чукіна В.Ф. Граматика української мови в таблицях і схемах. К.: ВП Логос-М, 2017. 144 с.
17. Шевчук С., Виноградова Ю., Глушник С., Дияк О., Лобода Т. Український правопис: нова редакція : навч. посіб. / С. Шевчук та ін.; за ред. С. Шевчук. Київ : Алерта, 2020. 118 с.
18. Шпільчак М.В. Збірник тестових завдань для підготовки до національного мультипредметного тесту з української мови / Марія Шпільчак. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2023. – 88 с.
19. Ющук І. П. Українська мова: Підручник. К.: Либідь, 2003. 640 с.